

2.C SAMOŠTÚDIUM 6.4.2021 – 9.4.2021

MAT – Mgr. Čakajdová lubicacakajdova@gmail.com

SJL - PaedDr. Krajčovičová

Janko Jesenský

Slovenský básnik i prozaik - satirik, svojou tvorbou preklenul dve literárne obdobia – **literárnu modernu a realizmus**, vynikol ako humanista a kritik meštiackej spoločnosti - smiech a výsmech boli jeho najostrejšou zbraňou.

Životopisné údaje: Jesenský patrí k najvýraznejším osobnostiam slovenskej literatúry. Narodil sa 30. decembra 1874 v Martine, v rodine schudobneného zemana, advokáta Janka Jesenského – Gašparé, ktorý sa v hodnosti kapitána slovenských dobrovoľníkov zúčastnil v rokoch 1848 – 1849 na revolučných bojoch v Uhorsku a po celý život sa aktívne zúčastňoval na politickom a verejnom živote. Po otcovej smrti zostala rodina bez finančného zabezpečenia. Tu zrejme pramenila aj Jesenského krutá životná skúsenosť, ktorá sa neskôr prejavila v literárnej kritike spoločnosti. Študoval najskôr na gymnáziu v Banskej Bystrici, potom v Rimavskej Sobote, maturoval v Kežmarku. Už jeho prozaické prvotiny, ktoré písal ako študent, mali charakteristické znaky, ktoré neskôr rozvinul na umelecky vyššej úrovni. V lyrickej tvorbe si hľadal vzory medzi veľkými romantickými básnikmi ako boli Byron, Heine, Petöfi, Puškin, z domácich Hviezdoslav, Sládkovič a Vajanský. Po maturite začal študovať na právnickej akadémii v Prešove. V Pešti zložil advokátsku skúšku, potom vykonával prax v rôznych mestách na Slovensku. Počas prvej svetovej vojny musel narukovať na ruský front, po krátkom čase sám prešiel do ruského zajatia. Zúčastnil sa tam odboja ako legionár. Jesenský bol národovcom a známym rusofilom (neskôr znalcom a prekladateľom ruskej poézie). Po vzniku Československa od roku 1919 pôsobil vo funkcii župana v Rimavskej Sobote a po roku 1923 v Nitre. V poslednom období života býval v Bratislave, bol vládny radcom a viceprezidentom na krajinskom úrade. Úradnicke prostredie poznal dôverne, odrazilo sa to aj v jeho najvýznamnejšom diele, v románe **Demokrati**. Janko Jesenský ťažko prežíval roky 2. svetovej vojny a rozbitie Československa. Ani počas vojny však písať neprestal, politické udalosti komentoval svojimi básňami. Zomrel v Bratislave krátko po oslobodení – 27. decembra 1945. Pochovaný je na Národnom cintoríne v Martine.

Diela: Janko Jesenský sa stal známym autorom najmä ako prozaik, veľkú časť jeho tvorby však tvorí lyrika. Poéziu písal už ako študent, verejnosti sa predstavil básňou **Vyznanie** v roku 1897.

Prvá zbierka - **Verše** mu vyšla až v roku 1905. Bola to prevažne ľúbostná lyrika, inšpiroval sa svetovými i slovenskými básnikmi.

Ďalšia zbierka poézie **Verše II** z roku 1923 nadväzuje na predchádzajúcu zbierku, čoraz viac sa však objavuje pre Jesenského dielo charakteristická ostrá spoločenská kritika. Z toho istého obdobia pochádza aj lyricko – epická báseň **Náš hrdina**, napísaná v duchu Puškinovho Eugena Onegina (nad epikou však uňho prevažuje lyrika).

Súčasne s poéziou začal publikovať Jesenský aj krátke prózy, časť z nich zhrnul do knihy **Malomestské rozprávky**.

Ďalšie prózy – ladené humoristicky alebo satiricky (napríklad **Pani Rafíková**) vyšli v zbierke **Novely**. Podobný tón má aj neskoršia zbierka **Zo starých časov**. Vo viacerých prózach sa venuje spoločenským súvislostiam lásky. Zaujímavým prozaickým dielom sú aj **Listy slečne Ol'ge** (70 listov Ol'ge Kraftovej). Verše písal aj počas pobytu v Rusku, zbierka **Zo zajatia** je jeho voľným básnickým denníkom.

V zbierke subjektívnej lyriky **Po búrkach** odráža autor sklamanie, že národná sloboda zostala len ilúziou, je pochmúrnym obrazom slovenskej krajiny.

Zbierku z ďalšieho obdobia **Proti noci** vydal až v roku 1945. Možno ju nazvať básnickou publicistikou, verše reagujú na aktuálne spoločenské dianie, je v nich veľa satiry a irónie. Obrazom – karikatúrou súdobej meštianskej spoločnosti je najrozsiahlejšie a najvýznamnejšie Jesenského dielo román **Demokrati**. Posledné zbierky veršov sú autorovým protestom proti vojne a fašizmu - **Čierne dni**, **Na zlobu dňa II** a po smrti vydaný **Jesenný kvet**.

Podrobnejšie o dielach: **Demokrati** - v románe sa Jesenský prejavil ako večný posmievač a satirik. Vytvoril vynikajúcu satiru na vysokú byrokráciu z čias prvej republiky. Odhalil v ňom zákulisie takzvaného parlamentného demokratizmu. Karierizmus, pochlebovačstvo, pokrytectvo, ohováranie, závišť, falošný humanizmus – to sú necnosti jednej z dvoch hlavných postáv románu – dr. Petroviča, typického predstaviteľa tejto vrstvy spoločnosti. Navonok sa mu ich darí ukrývať. Jeho protipólom je dr. Landík, ktorý chce žiť skutočný život demokrata. Usiluje sa o to zo všetkých síl, no pred spoločnosťou

zostáva smiešnym úbožiakom, ktorým pohŕdajú.) „V Demokratoch som chcel opísať malichernosti a ľudské chyby, ktoré sa vyskytujú i pri najvznešenejšom, najlepšom, veľkorysom človekovi práve tak, ako pri malom, drobnom, úzkoprsmom občanovi. Malichernosti a chyby treba biť z lásky, a nie z nenávisťi... Ak bijem niekoho v Demokratoch, to len preto, že ho mám rád. Nech nikto nehľadá v mojich figúrach známe, žijúce osoby. Každá moja figúra som ja a vo mne všetci tí malicherní ľudia, s chybami a nedostatkami. Človek je najdokonalejší tvor sveta, ale diela človeka sú najnedokonalejšie.“ (Janko Jesenský)

Verše – v prvej básnickej zbierke najviac veršov venoval autor ľúbostnej poézii. Jeho lyrický hrdina však nie je so svojimi citmi izolovaný, autor im dáva všeobecnejšiu platnosť. Hľadá tiež novú podobu mravnosti – v cite, ktorý pohŕda bohatstvom. Iný je aj Jesenského pohľad na vzťah medzi mužom a ženou. Jeho muž a žena stoja na rovnakých pozíciách, žena je moderná, rovnoprávna. V niektorých básňach (Pohládnice) posúva tému lásky do roviny paródie a humoru. Vážnejšie – bez irónie sú Verše sentimentálne. V záverečnej časti zbierky prichádza nová téma i nový tón – básne obsahujú občiansku lyriku. Jesenský sa predstavil ako bystrý pozorovateľ. Vo veľkej časti Veršov použil osobitný typ impresionistickej poézie. Táto kniha má priekopnícky význam v slovenskej moderne – stala sa prvou veľkou udalosťou vo vývine slovenskej poézie na prahu 20. storočia.

Malomestské rozprávky – aj v tomto žánre sa predstavil ako originálny umelec. Typologicky sa priblížil k významovému a slohovému znakom poviedkovej tvorby A.P. Čechova. Kniha vyšla v Páričkovej slovenskej knižnici. Autor sa zrejme chcel priblížiť zameraniu čitateľov, preto zaradil do knihy aj prózy s dedinskou tematikou (Šťastie v nešťastí, nešťastie v šťastí). Väčšina próz je skutočne z prostredia malomestského (napr. Slnecný kúpeľ, Výborník, Večera, Doktor, Redaktor, Strašidlo a iné). Označenie „rozprávky“ znamená, že autorovi nešlo o zložité príbehy, ani o psychologickú analýzu. Sú to obrazy sveta, ktorý autor dôverne pozná - podoby lásky, majetku, spoločenskej kariéry, svet vidieckych slečieniek i mestských dám plný flirtu a osobného prospechárstva. Novely – podobne ako Malomestské rozprávky vznikali v období do roku 1913. Časť z nich je ladená humoristicky (Hríby, Lízy, Štvorylka, Maškarný ples) alebo satiricky, ako napríklad Gazdina alebo Pani Rafiková (autor v nej zosmiešňuje typ mestskej slovenskej dámy, ktorej „prednosťou“ je elegantne klebetiť a najcharakteristickejšou vlastnosťou arogantná namyslenosť na svoje výnimočné spoločenské postavenie a „vzácný“ ľudský formát). Osobitnú pozornosť si zaslúžia prózy z autorovi najvlastnejšej oblasti – o psychologických koreňoch a spoločenských osudoch lásky (Bozk, Slovo lásky, Koniec lásky, Otroci). **Proti noci, Čierne dni, Na zlobu dňa** - básnické zbierky z obdobia druhej svetovej vojny, sú svojráznym básnickým denníkom autora, ktorým komentoval vojnové udalosti. Vyšli hneď po oslobodení v roku 1945, krátko pred smrťou autora.

ANJ - Mgr. Ondrušová

Present continuous – prítomný čas priebehový - na precvičenie gramatiky: vypracujte v učebnici na str. 111 cvičenia 1,2,3.

Cvičenie 1 sa skladá z dvoch častí: najskôr máte na doplnenie viet použiť sloveso v zátvorke v prítomnom priebehovom čase. Pomocné sloveso máte použiť v skrátenej tvare, napr.: I am = **I'm**, they are = **they're**, he/she is = **he's, she's**. V druhej časti cvičenia z doplnených viet máte potom urobiť **otázky** podľa vzoru.

V cvičení 2 máte poskladať záporné vety a otázky – pozrite si gramatiku v pracovnom zošite na str.49, tam máte aj tvar zápornej a opytovacej vety.

V cvičení 3 doplníte slovesá, pri ktorých si musíte dávať pozor na pravopis, všimnite si príklady uvedené v tomto cvičení.

Riešenie mi neposielajte, dostanete na kontrolu kľúč k cvičeniam.

TECH čašník, servírka - Ing. Kajanová

1) Tel'acie mäso – charakteristika a použitie jednotlivých častí.

Uvedenú tému je potrebné si prepísať do zošita alebo vytlačiť a vložiť do zošita, naštudovať. Téma žiakom bola poslaná na emailovú adresu.

Úloha:

- zopakovať si tému: *Hovädzie mäso (HM) – charakteristika, použitie jednotlivých častí, úprava HM varením, dusením, pečením.*
- naučiť sa novú tému, a to:
- *charakterizovať telacie mäso a popísať použitie jednotlivých častí..*

TECH kuchár - Ing. Kajanová

1) Baranie mäso – charakteristika, rozdelenie.

Uvedené témy je potrebné si prepísať do zošita alebo vytlačiť a vložiť do zošita, naštudovať. Témy žiakom boli poslané na emailovú adresu.

Úloha:

- zopakovať si tému: *Bravčové mäso a jeho úpravu – varením, dusením, pečením, vyprážaním, údené mäso, slanina..*
- naučiť sa nové témy, a to:
- *popísať úpravu bravčových vnútornosti a ich použitie v kuchyni.*
- **Dňa 09.04.2021 o 9.00 h, písomná odpoveď z celého tematického celku – Bravčové mäso!!!**

ZPO - Ing. Ičová

Téma: Podnikateľský zámer, časť Zamestnanci

Úloha:

Žiaci si skompletizujú svoj podnikateľský plán podľa pokynov z online hodín, prípadné otázky môžu písať do spoločnej skupiny na messengeri alebo na email vyučujúcej daniela.icova7@gmail.com.

Žiaci napíšu kapitolu **Zamestnanci** a popíšu v rozsahu 2 strany A4 podľa nasledujúcich bodov:

Zamestnanci

Meno a priezvisko:

Pracovná pozícia:

Náplň práce:

Požadované vzdelanie a zručnosti:

Pracovná doba:

Hrubá mzda:

Toto si žiaci skopírujú do svojho podnikateľského plánu **6x**, pretože každý musí mať minimálne päť zamestnancov + seba ako majiteľa - manažera

Zároveň si skompletizujú predchádzajúce kapitoly:

Podnikateľský plán

Identifikačné údaje

1. Názov firmy:

2. Právna forma: s.r.o.

3. Predmet podnikania: pohostinská činnosť a výroba hotových jedál pre výdajne a nákup tovaru za účelom jeho predaja konečnému spotrebiteľovi

4. Sídlo firmy/adresa:

5. Dátum vzniku:

6. Vlastník:

7. Vložený kapitál:

Charakteristika podniku- žiaci napíšu kapitolu do podnikateľského zámeru v rozsahu pol strany A4, pričom v nej zodpovedajú:

- Vlastnícke vzťahy podniku
- Popis lokality podniku
- Popis predmetu činnosti podniku
- Ciele podniku do budúcnosti
- Potrebné finančné zdroje na vybudovanie a prevádzku podniku

Konkurencia podniku- žiaci napíšu túto kapitolu, v ktorej popíšu tri konkurenčné podniky a napíšu ich dve výhody a dve nevýhody. Štruktúra kapitoly:

Konkurenčný podnik č. 1

Názov, popis predmetu podnikania a popis lokality, kde sa nachádza.....

Konkurenčný podnik č. 2

Názov, popis predmetu podnikania a popis lokality , kde sa nachádza ...

Konkurenčný podnik č. 3

Názov, popis predmetu podnikania a popis lokality , kde sa nachádza....

Produkt- reštauračné služby

Jedlá

- **Príprava jedál z jedálneho lístka**
- **Denné menu**

Nápoje

Donášková služba

Organizovanie osláv a akcií

Tvorba jedálneho lístka

- Žiaci vytvoria samostatný jedálny lístok svojho podniku

Všetko spolu zašlú na email vyučujúcej daniela.icova7@gmail.com do 8.4.2021 do 10,00h

ZAP - Ing. Ičová

Téma: Odbytové stredisko

Odbytové stredisko

Sú priestory v gastronomických prevádzkach slúžiace najmä hosťom ku konzumácii, poskytujú priestor pre uspokojenie stravovacích potrieb ale podieľajú sa aj na tvorbe dizajnu zariadenia, čím to prezentuje ich úroveň v rámci poskytovania služieb. Odbytové strediská sa členia z hľadiska funkcií:

1. **zo stravovacou funkciou** : napr. reštaurácie, motoresty
2. **spoločenstvo zábavnou funkciou**: napr. kaviareň, bar
3. **s funkciou doplnkového stravovania a občerstvenia**: napr. bistro, bufet

Odbytové strediská musia spĺňať všeobecné požiadavky a to:

- **zariadenie musí byť označené na viditeľnom mieste**
- **názov zariadenia môže byť doplnený podľa špecifických podmienok, ktoré charakterizujú prevádzku**
- **hosťom musí byť ponúknutý jedálny a nápojový lístok**
- **na stoloch sú hosťom k dispozícii dochucované prostriedky**
- **obytné priestory musia byť osvetlené, vetrané, vykurované**
- **pre hostí musí byť k dispozícii WC**
- **interiér musí byť čistý a udržiavaný**
- **služby zodpovedajú danej kategórii odbytového strediska**
- **pokrmu a nápoje sa podávajú nenávratnom inventári a musí byť k dispozícii dostatočný počet nádob na odpadky**

Charakteristika odbytových stredísk

1, Strediska zo stravovacou funkciou

a/ reštaurácia – poskytuje stravovacie služby so širokou ponukou jedál a nápojov.

V niektorých prípadoch pri podávaní špecifických pokrmov môže mať špeciálne označenie, napr. ázijská rešt. čínska rešt. vegetariánska

b/ motorest poskytuje stravovacie služby pri diaľniciach a hlavných cestách s možnosťou parkovania

2. Strediská spoločensko-zábavnou funkciou:

a/ kaviareň – poskytujú služby širokej ponuky kávy ale aj stravovania a občerstvenia.

Slúžia na dlhší pobyt hostí

b/ jedáleň so samoobsluhou- poskytuje služby stravovania a doplnkového občerstvenia v miestach s vysokou frekvenciou návštevníkov a jedlá a nápoje sa podávajú formou samoobsluhy

c/ bary /pizzeria/ - poskytujú občerstvenie s obsluhou

d/ vinárne, pivárne – poskytujú špecializované služby na podávanie vybraných druhov nápojov, poskytujú aj stravovanie

e/ nočné bary a discokluby – poskytujú špecializované služby zamerané na zábavu a dlhší pobyt hostí

4. Strediská s funkciou doplnkového stravovania a občerstvenia

- a/ **hostinec** – predaj nápojov a občerstvenia jednoduchou formou tzv. cez ulicu
- b/ **bistro** k- rýchle občerstvenie a vychádza zo samoobslužnej formy
- c/ **bufet** – poskytuje samoobslužné občerstvenie a doplnkové stravovanie, konzumácia bez sedenia za stolom

Úloha:

Dňa 8.4.2021 o 11h bude dané učivo preskúšané na online hodine.

INF – Mgr. Lacika

POV – RNDr. Žiarna

EKP - Ing. Pavlovičová

TÉMA: Zásobovanie – objednávanie zásob

Spôsoby objednávania tovaru

Tovar sa objednáva niekoľkými formami, napr.

- písomne
- vlastným výberom v sklade
- prostredníctvom obchodných zástupcov dodávateľa
- výberom z katalógu
- telefonicky
- cez internet...

Ak sa objednávka uskutoční **telefonicky**, má byť dodatočne potvrdená aj písomne, napr. faxom, e-mailom, listom

Ústna forma objednávky je možná pri denne sa opakujúcich dodávkach napr. chleba, pečiva, mlieka a pod. pričom sa ešte podľa aktuálnych podmienok na budúci deň spresňuje

Na objednávanie tovaru dnes používajú reštaurácie a hotely buď

predtlačené formuláre alebo

vlastné objednávky vystavené na počítači, či pomocou účtovných programov

Úplná dodávka obsahuje

- druh tovaru,
- množstvo tovaru a jeho cenu,
- balenie,
- dodacie a platobné podmienky

Pri niektorých druhoch tovarov, ktorých spotreba je bez väčších výkyvov /ako múka, cukor../sa používa dohodnutá stála výška dodávok a v dohodnutom čase

Druhy dodávok:

1.Podľa dodávkových cyklov

- denné dodávky – chlieb, pečivo, mlieko, polotovary
- pravidelne sa opakujúce dodávky – mäso, pivo..
- nepravidelné dodávky , ktoré sa uskutočňujú podľa želania odberateľa– ovocie napr.

2. Podľa dodávateľov

- dodávky od miestnych dodávateľov
- dodávky od dodávateľov so sídlom v okrese
- dodávky od dodávateľov mimo okresu

3. Podľa druhov tovaru

- dodávky mäsa a mäsových výrobkov
- dodávky zeleniny a ovocia
- dodávky mlieka a mliečnych výrobkov
- dodávky polotovarov...

ÚLOHA:

- tému si treba vytlačiť, ak tú možnosť nemáte, tak prepísať a založiť k ostatným

- v skupine uvediem rozpis skúšania pre tých, ktorí ešte neodpovedali ústne
- keďže v tento týždeň nám online hodina odpadá, **skúšanie sa uskutoční v budúci týždeň** predmetom skúšania bude táto téma a tie, ktoré boli určené zo zásobovania

EKN - Ing. Pavlovičová

TÉMA: Finančné plánovanie – pokračovanie témy

Dlhodobé finančné plánovanie

Súvisí so strategickými rozhodnutiami, je zamerané na obdobie dlhšie ako jeden rok. Jeho výsledkom je **dlhodobý finančný plán**. V dlhodobom finančnom pláne podnik určuje potrebu kapitálu a spôsob jeho získavania, štruktúru kapitálu a podobne. Obsah a štruktúra finančného plánu závisia od veľkosti podniku, vyrábanej produkcie, odvetvia a podobne.

Skladá sa z čiastkových plánov:

- plán kapitálových výdavkov, ktorý nadväzuje na investičný plán podniku,
- plánovaná súvaha,
- plán tvorby a rozdelenia zisku,
- plán peňažných tokov.

Postup tvorby a realizácie finančného plánu:

1. Finančná analýza podniku
2. Formulácia cieľov
3. Určenie základnej stratégie podniku
4. Dlhodobý finančný plán
5. Krátkodobý finančný plán a rozpočty
6. Operatívny finančný plán na obdobie kratšie ako jeden rok,
7. Úprava finančného plánu počas plánovacieho obdobia
8. Hodnotenie úrovne finančného plánu, hlásenie o realizácii, v prípade potreby úprava a zmeny plánu

ÚLOHA:

- tému si treba vytlačiť, ak tú možnosť nemáte, tak prepísať a založiť k ostatným
- určíme ďalší spôsob overovania vedomostí – podrobnosti v našej skupine

STO - Ing. Pavlovičová

TÉMA: Podávanie dezertov - úloha

Na minulej hodine sme preberali podávanie dezertov, a to v rôznych formách, nielen v tej známej podobe – múčnika či koláčika - to bude predmetom preberania na budúcej hodine.

Prebrali sme spôsoby podávania syrov a ovocia.

Z dôvodu prázdnin nám online hodina v tomto týždni odpadne, no zadám vám úlohu týkajúcu sa učiva i aktuálneho obdobia Veľkej noci.

Predpokladám, že obdobie Veľkej noci má pre vás duchovný rozmer. V tomto duchovnom kontexte má však aj jedlo, či pôst svoj zmysel a symboliku..

Počas obdobia Veľkej noci ste predpokladám chystali aj tradičné jedlá, mnohé sa pripravujú len v tomto období

Vašou úlohou je napísať,

1. aké jedlá pripravujete v období Veľkej noci
2. aké múčniky, koláče, zákusky pripravujete
3. čo pripravujete z ovocia, ktoré bolo spomínané v téme minulej hodiny

Úlohy vypracujte a pošlite tak, ako zvyčajne

STO – Ing. Vichnarová

TSV – Mgr. Gráčik

ODV – Bc. Miškolciová

ODV – Bc. Michalková